

УКРАЇНСЬКА МОВА
10-Б КЛАС
1 СЕМЕСТР
(ПРОФІЛЬНИЙ РІВЕНЬ)

№	Дата	Зміст уроку	
		Мова як суспільне явище. Українська мова в Україні (2 год). Коригуюче навчання	
1.	02/09	Мова як знакова система і суспільне явище. Мова і держава. Українське законодавство про мову. Мовна ситуація в державі. Мовні обов'язки громадян. «Мовний суржик», його причини. Проблеми екології української мови.	
2.	03/09	Українська мова як одна з індоєвропейських мов. Українська мова в колі слов'янських мов. Ознаки самобутності української мови. Культура усного і писемного мовлення,	
3.	04/09	Двокрапка і тире у складному безсполучниковому реченні	
4.	05/09	Складні речення із сурядним і підрядним зв'язком. Складні речення із сполучниковим і безсполучниковим зв'язком	
5.	09/09	Складне речення з різними видами зв'язку	
6.	10/09	Діагностична контрольна робота	
7.	11/09	РМ Офіційне і неофіційне, публічне і непублічне мовленнєве спілкування. Мовленнєва ситуація. Мовленнєві ролі та наміри мовця і слухача. Мовленнєва тактика. Мовні засоби мовленнєвої ситуації. Причини комунікативних помилок.	
		З історії розвитку української мови (4 год.)	
8.	12/09	Основні етапи формування і розвитку української національної мови.	
9.	16/09	Поява писемності у східних слов'ян. Створення слов'янського алфавіту. Кирило і Мефодій, їх роль у становленні слов'янської писемності	
10.	17/09	РМ Аудіювання текстів діалогічного й монологічного характеру різних стилів, типів і жанрів мовлення. Різновиди аудіювання	
11.	18/09	РМ Докладний усний переказ тексту художнього стилю з творчим завданням (уривок з повісті «Кайдашева сім'я»)	
12.	19/09	Короткі відомості з історії української писемності. «Граматика словенська» Мелетія Смотрицького (1619 р.). Перша рукописна граматика української мови Івана Ужєвича	
13.	19/09	Особливості розвитку української мови на сучасному етапі.	
14.	24/09	Контрольне есе «Якою мовою я розмовляю»	
		Українська мова як вища форма існування національної мови (4 год.)	
15.	25/09	Форми існування української мови (загальнонародна мова, літературна мова, просторіччя, діалект, професійні різновиди, жаргон, аргі).	
16.	26/09	РМ Поняття про текст як продукт мовленнєвої діяльності. Закономірності побудови тексту. Складання тез.	
17.	30/09	Писемна і усна форми літературної мови. Поняття про літературну мову та її діалекти.	
18.	01/10	РМ. Контрольний докладний переказ тексту публіцистичного стилю з творчим завданням	
19.	02/10	РМ. Контрольний докладний переказ тексту публіцистичного стилю з творчим завданням	
20.	03/10	Стилістика і культура мовлення Поняття про стилістичну систему української мови.	
21.	07/10	Узагальнення і систематизація вивченого з теми «Мова як суспільне явище. З історії розвитку української мови».	

22.	08/10	КР №1 «Мова як суспільне явище. З історії розвитку української мови». Тест.	
	Фонетика української літературної мови як учення про її звукову систему (8 год.)		
23.	09/10	Місце фонетики та орфоєпії в системі мови. З історії української фонетики.	
24.	10/10	Класифікація голосних і приголосних звуків. Звук мовлення і фонема. Інваріант, позиційний варіант фонему.	
25.	14/10	Основні історичні чергування приголосних звуків при словозміні і словотворенні. Чергування [o] та [e] з [i]. Чергування [o] і [e] з нулем звука. Чергування [o] з [e] після ж, ч, ш, дж, та [й].	
26.	15/10	РМ Науковий стиль, сфери використання і призначення. Основні ознаки. Підстили наукового стилю. Основні жанри.	
27.	16/10	Чергування [г], [к], [х] із [ж], [ч], [ш] та [з], [ц], [с]. Основні випадки чергування у –в, і – й, з – із – зі (зо).	
28.	17/10	Асимілятивні, дисимілятивні процеси, подовження, спрощення у групах приголосних. Відбиття цих явищ на письмі. Приставні приголосні. Метатеза.	
29.	22/10	Стилістика і культура мовлення Стилістичні засоби фонетики. Милозвучність української мови.	
30.	23/10	РМ Особливості діалогічного мовлення в різних сферах спілкування. Дискусійне мовлення. Складання діалогів.	
31.	24/10	РМ Дебати як форма дискусій.	
	Українська орфоєпія як учення про систему загальноприйнятих правил української літературної вимови (4 год.)		
32.	24/10	Основні норми сучасної літературної вимови. Особливості вимови голосних, деяких приголосних звуків та їх сполучень	
33.	04/11	Соціолінгвістичні фактори, що впливають на вимову людини. Основні джерела нормативного мовлення. Мова масмедіа. Особливості вимови імен та по батькові.	
34.	05/11	РМ Бібліографія. Бібліографічний пошук на тему наукової роботи із залученням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. Анотація.	
35.	06/11	РМ Особливості конспектування. Читання науково-популярної статті. Конспект прочитаного.	
36.	07/11	Інтонаційні особливості українського мовлення. Наголос в українській мові, його види Роль наголосу в розрізненні слів і їх форм. Наявність вільного рухомого наголосу в словах.	
37.	11/11	Стилістика і культура мовлення Орфоєпічна норма. Особливості використання орфоєпічного словника.	
38.	12/11	РМ Контрольний твір «Честь і гідність крізь призму сьогодення» (або на іншу тему, визначену вчителем).	
39.	13/11	РМ Контрольний твір «Честь і гідність крізь призму сьогодення».	
40.	14/11	Узагальнення і систематизація вивченого з теми «Фонетика. Орфоєпія».	
41.	14/11	КР № 2 «Фонетика. Орфоєпія». Тест.	
	Українська графіка. Українська орфографія як учення про систему загальноприйнятих правил написання слів (8 год.)		
42.	18/11	З історії становлення і розвитку української графіки й орфографії. Основні принципи української орфографії.	
43.	19/11	Складні випадки уживання м'якого знака, апострофа.	

44.	20/11	Вживання великої літери. Лапки у власних назвах.	
45.	21/11	Написання складних слів разом, окремо, через дефіс.	
46,47	26,27/11	Написання складних слів разом, окремо, через дефіс. Тренувальні вправи.	
48	28/11	Правопис складноскорочених слів. Написання чоловічих і жіночих імен по батькові, прізвищ.	
49	02/12	Складоподіл і правила переносу слів з рядка в рядок. Графічне скорочення слів. Правопис географічних назв.	
50,51	03,04/12	Стилістика і культура мовлення Основні орфографічні норми. Нововведення в українському правописі.	
52	05/12	Редагування тексту з орфографічними помилками. Використання орфографічного словника для перевірки написання слів та їх форм. Словник іншомовних слів.	
Лексикологія української мови як учення про лексичний склад (10 год.)			
53	09/12	Слово як основна одиниця мови. Слово і поняття. Системні відношення в лексиці української мови.	
54	10/12	Багатозначні й однозначні слова. Пряме і переносне значення (метафора, метонімія, синекдоха). Омоніми, їх види: омоформи, омофони, омографи, міжмовні омоніми. Повні і неповні омоніми. Поняття про пароніми.	
55	11/12	Синоніми та їх види. Синонімічний ряд. Антоніми та їх види.	
56	12/12	Мовна надмірність (багатослів'я, плеоназм, тавтологія) і мовна недостатність.	
57	16/12	Словники синонімів, антонімів, омонімів, паронімів. Словник символів.	
58	17/12	РМ Електронний лист. Смс-повідомлення.	
59	18/12	РМ Читання мовчки текстів діалогічного й монологічного характеру різних стилів, типів і жанрів мовлення. Навчальне читання мовчки.	
60	19/12	КР №3 «Графіка. Орфографія. Лексикологія». Тест.	
61	19/12	РМ Стаття в газету на морально-етичну тему «Булінг-це духовна та фізична слабкість чи демонстрування сили?»	
62	24/12	РМ Доповідь у науковому стилі.	
2 семестр			
Лексика української мови за походженням.			
		Власне українська лексика. Слова, успадковані з індоєвропейських та східнослов'янських мовних спільностей. Запозичена лексика як джерело збагачення лексичного складу мови.	
		Слова іншомовного походження. Кальки. Варваризми. Старослов'янізми, їх ознаки, роль у розвитку української мови.	
		РМ Особливості монологічного мовлення в різних сферах спілкування. Виступ на зборах, семінарах, конференції.	
		РМ Складання правил виголошення промови, доповіді.	
Лексика української мови за сферою її використання, стилістичною диференціацією.			
		Загальноновживані слова. Лексичне багатство діалектної лексики. Етнографізми. Топоніміка й ономастика. Етимологія.	
		Розмовна, просторічна, емоційно забарвлена лексика. Молодіжний сленг. Екзотизми. Пуризми. Наукова лексика. Філологічні, лінгвістичні, літературознавчі терміни. Канцеляризми. Штамп.	
		РМ Науковий стиль, сфери використання і призначення. Основні ознаки наукового стилю. Наукова метафорика.	
		РМ Підстили наукового стилю: власне науковий, науково-навчальний і науково-популярний та їх особливості. Основні жанри наукового стилю. Написання доповідей.	

		<i>РМ Контрольний переказ тексту публіцистичного стилю з творчим завданням</i>	
		<i>РМ Контрольний переказ тексту публіцистичного стилю з творчим завданням</i>	
		Робота з діалектним словником. Словник лінгвістичних термінів.	
		Застарілі слова та їх різновиди. Архаїзми, історизми. Можливість відтворення духовної культури за архаїчною лексикою.	
		Неологізми. Загальномовні та авторські неологізми.	
		<i>РМ Виголошення доповідей.</i>	
		Контрольна робота «Лексикологія» Тестування	
	Фразеологія як розділ мовознавства (6 год.)		
		Фразеологічні одиниці української мови. Основні ознаки фразеологізмів.	
		Джерела української фразеології. Національна специфіка української фразеології.	
		Прислів'я і приказки, крилаті вислови. Стійкі народні порівняння. Побажання, приповідки, каламбури, їх оцінний зміст.	
		<i>РМ Розмовний стиль, сфера використання. Особливості розмовного мовлення. Жанри розмовного мовлення.</i>	
		<i>РМ Виступ на конференції «Уживання фразеологізмів у різних стилях мови»</i>	
		Багатозначність, синонімія та антонімія фразеологізмів. Фразеологія власне українського походження. Фразеологізми з античної міфології.	
		Фразеологія наукова, публіцистична, офіційно-ділова. Фразеологізми з професійної мови.	
		Узагальнення і систематизація вивченого з теми «Лексикологія. Фразеологія».	
		КР «Фразеологія». Тестування	
	Українська лексикографія як розділ мовознавства про укладання словників (4 год.)		
		Словники як відображення історії і культури українського народу. Загальні відомості про словники. Основні типи словників, особливості їх побудови.	
		Енциклопедичні, лінгвістичні (одномовні, двомовні, перекладні) словники. Відмінність словникових статей у різних словниках.	
		З історії лексикографії. Словник Лаврентія Зизанія (1596 р.), "Лексикон" Памво Беринди (1627 р.). Сучасні словники української мови. Українські електронні словники.	
	Морфеміка і словотвір української мови як учення про будову і творення слів (8 год.)		
		Морфемна і словотвірна структура слова. Основа похідна і непохідна. Твірна основа.	
		<i>РМ Контрольний твір-роздум на суспільно-політичну тему «Що може допомогти українцям у розбудові держави?»</i>	
		<i>РМ Контрольний твір-роздум на суспільно-політичну тему «Що може допомогти українцям у розбудові держави?»</i>	
		Основні способи словотвору в сучасній українській мові: морфологічні й неморфологічні. Історичні зміни в морфемному складі слова. Етимологія як учення про походження слів.	
		Словотвір іменників на позначення назв жителів певного населеного пункту. Творення присвійних прикметників. Творення прикметникових форм від різних географічних назв.	
		Стилістичне використання засобів словотвору. Синонімія словотвірних афіксів. Національно-специфічне вживання зменшено-пестливих форм.	

		<i>РМ Аналіз контрольних творів.</i>	
		Українська морфологія як розділ мовознавства про частини мови (30 год).	
		Морфологічні норми. Морфологічні засоби виразності мови. Граматичні категорії, граматичні значення і граматичні форми.	
		Основні поняття морфології. Словозміна. Парадигма. Словоформа. Повнозначні та службові частини мови. Вигуки і модальні слова. Взаємоперехід частин мови.	
		Самостійні частини мови	
		Іменник як частина мови. Лексико-граматичні розряди іменників. Граматичні категорії іменника. Категорія числа, її значення та граматичні засоби вираження.	
		Особливості роду іменників- назв осіб за професією, посадою, званням тощо. Відмінювання іменників II відміни. Родовий відмінок іменників II відміни.	
		Словозмінні паралелі іменників, їх стилістичні особливості. Стилiстичні особливості іменників середнього і спільного роду. Стилiстичні особливості форм числа іменників.	
		Написання і відмінювання власних особових назв, складних слів, прізвищ, імен та по батькові. Стилiстичне використання кличного відмінка іменників.	
		Прикметник як частина мови. Лексико-граматичні розряди прикметників, їх особливості і функціонування в мовленні.	
		Ступені порівняння якісних прикметників, їх творення. Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння прикметників.	
		Творення відносних і присвійних прикметників. Відмінювання прикметників.	
		Стилiстичне використання якісних, відносних, присвійних прикметників. Стилiстична роль повних і коротких прикметників.	
		Своєрідність займенника як частини мови. Розряди займенників за значенням, їх характеристика	
		Групи займенників.	
		Відмінювання займенників. Явище прономіналізації. Перехід займенників в інші частини мови.	
		Правопис займенників. Написання заперечних, неозначених займенників.	
		Числівник як частина мови. Формування числівника як частини мови. Число і числівник.	
		Розряди числівників за значенням, їх характеристика.	
		Групи числівників за будовою. Відмінювання числівників. Паралельне використання відмінкових форм числа.	
		Паралельне вживання числівників з іменниками у непрямих відмінках. Синтаксичні функції числівників.	
		Стилiстична роль числівників. Правильне використання відмінкових форм числівників. Наголос у числівниках.	
		Узагальнення і систематизація вивченого з тем «Іменник», «Прикметник», «Займенник», «Числівник».	
		КР №5 «Морфологія.1ч.». Тест.	
		Дієслово як частина мови. Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані, незмінні. Зміни звуків в особових формах дієслів. Безособові дієслова.	
		Види дієслів (доконаний і недоконаний), їх творення, вживання одного у значенні іншого. Часи дієслів (теперішній, минулий, майбутній), їх творення. Способи дієслів (дійсний, умовний, наказовий), їх творення.	
		Особові, родові, числові форми дієслів. Перехідні і неперехідні дієслова. Стан дієслова. Зворотні дієслова.	

		Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу.	
		Дієприкметник як особлива форма дієслова. Дієслівні та прикметникові характеристики дієприкметників. Активні та пасивні дієприкметники, їх відмінювання.	
		Дієприкметниковий зворот.	
		Безособові форми на –но, -то.	
		Дієприслівник. Дієприслівники доконаного і недоконаного виду.	
		Дієприслівниковий зворот. Творення і вживання дієприслівників.	
		Прислівник як частина мови. Розряди прислівників за значенням: обставинні й означальні. Морфологічні типи прислівників. Ступені порівняння означальних прислівників.	
		Правопис прислівників і прислівникових сполук. Прислівники за походженням. Написання не з прислівниками.	
		Контрольне есе «Чи можливе життя без конфліктів?» або «Як приборкати свої емоції?»	
	02/04		
		Прийменник , його особливості. Групи за походженням та морфологічним складом. Правопис прийменників. Особливості вживання деяких прийменників. Синонімія прийменників.	
		Сполучники сурядності та підрядності. Морфологічні типи сполучників. Правопис сполучників. Особливості вживання деяких сполучників.	
		Частка , її функції, групи за значенням. Правопис заперечних часток.	
		Зв'язка. Вигуки , їх ознаки та розряди. Правопис вигуків і особливостях вживання. Розділові знаки у реченнях з вигуками. Звуконаслідувальні слова.	
		Стилістичні функції службових частин мови. Синонімія прийменникових конструкцій. Повторення прийменників, сполучників як засіб увиразнення мовлення.	
		Функції модальних, заперечних часток. Естетична цінність часток і звуконаслідувань. Стилістичні функції вигуків. Національні етикетні вигуки.	
		Узагальнення і систематизація вивченого з тем «Дієслово», «Службові частини мови, їх загальна характеристика».	
		КР №6 «Морфологія. 2ч.». Тест.	
		<i>РМ Ділові папери. Звіт про виконану роботу.</i>	
		Узагальнення і систематизація вивченого. Фонетика. Орфоепія. Графіка. Орфографія.	
		Узагальнення і систематизація вивченого. Лексикологія. Фразеологія.	
		Узагальнення і систематизація вивченого. Морфеміка і словотвір.	

